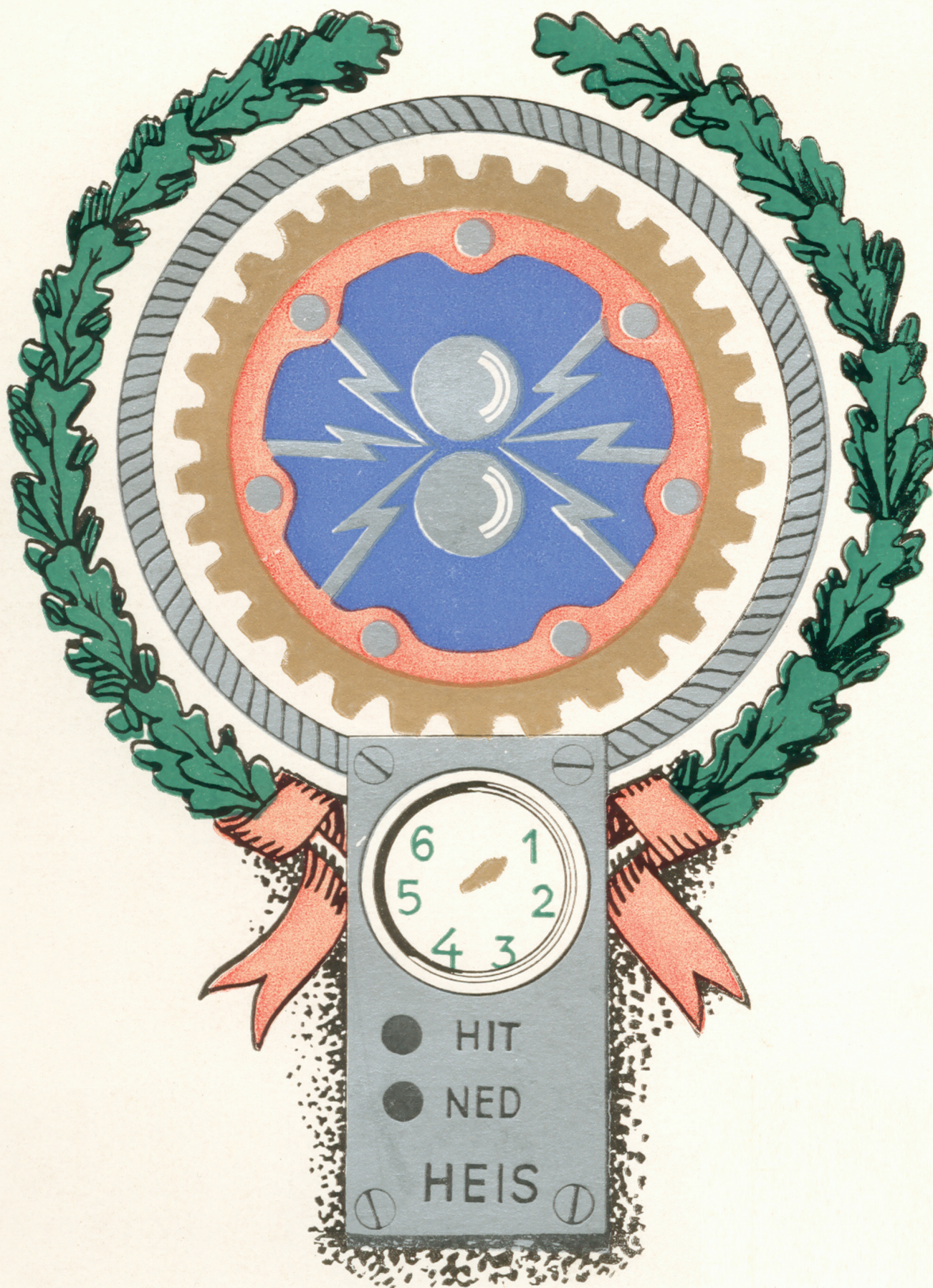

HEISMONTØREN

▼ Nr. 4-2007 Årgang 39 ▲

Medlemsblad for Heismontørenes Fagforening

Leder av HMF, Rune Larsen

Innhold

HMF avd/klubb	1-8
HMS	6-8
Internkontroll - en fare for samfunnssikkerheten	10
Timeregistrering på PDA	11
UMPC	12
Fra moské til opera	12
Ett år på havet	13
Cruise med Marine Elevators	14
Ikke de første	15
Tilbake til start?	16
Tariffpolitisk uttalelse fra EL&ITs landsstyremøte	17
Nederlag for fagbevegelsen i EU18-19	
«Vaktskifte»	19
Heiscupen 2007	20
Fra sjakta	21

AFP vil bli svært sentralt til vårens tariffoppgjør. Mer om dette kan også leses i vedtaket fra EL&ITs landstyremøte på Gardermoen 11. og 12. desember.

AFP er svært viktig, og det er viktig å forsvare denne så den ikke gir økonomiske tap. Det er mange grunner til at arbeidstakere ser seg nødt til å gå av ved 62 år, og det er nesten menneskeplaging å tvinge arbeidstakere til å stå i arbeid til fylte 67 for å ikke miste pensjonspoeng.

Det er historisk at Arbeiderpartiet nå oppfattes å gå i bresjen for nedringing av velferdsordninger for arbeidstakere. Derfor er det bred enighet i fagbevegelsen om *samordnet oppgjør* på AFP-ordningen til våren, og at ordningen skal bestå som dagens!

DSB har gitt sine godkjenninger av utenlandske arbeidstakere til å jobbe selvstendig med heis. En tysk arbeider fikk godkjenning for selvstendig heisarbeid i Norge med bilmekanikerfagbrev som dokumentasjon på utdanning fra sitt hjemland. **Han fikk altså et fagbrev av DSB som «heismontør»!**

Heismontørfaget er regulert under elektrofagarbeider i Norge, og kvalifikasjonene reguleres av FKE (*Forskrifter og Kvalifikasjoner for Elektrofagarbeidere*). FKE er kjent for oss fra før. Heismontørfaget er ett fag, ikke delt i to slik vi opplever å lese i teksten til godkjenninger fra DSB.

El-sikkerheten forvaltes av DSB (*Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap*), og da må det forventes at sikkerhet blir ivarettatt som helhet og som en kvalifikasjon.

Det er en svært liberal holdning landets offentlige forvaltere av el-sikkerhet viser i godkjenninger for utenlandske arbeidere.

Det har blitt godkjent utenlandske elektrikere, som viste seg å være taxisjåførere! – skremmende!

FKE er under revidering i hektiske uker og dager før jul. Denne revidering har DSB søkt Justis- og Politidepartementet om å få lov å gjennomføre. Dette har DSB fått aksept for.

Revideringen bærer så langt preg av liberale tilpassinger til EU og retter seg gjennomskuelig mot tjensteddirektivet. Dette tjensteddirektivet er ikke vedtatt!

En kan ofte spørre seg om hvorfor er det så viktig å liberalisere sikkerhet og el-sikkerhet, istedenfor å lage strengere regler for sikkerhet, og strengere regler for de som skal stå ansvarlige for dette. EL&IT-forbundet er med i denne reviderings-/arbeidsgruppa, og vi forventer at el-fagarbeideren og el-faget blir godt ivarettatt, og at EL&IT-representantene roper et høyt varsku dersom våre interesser blir presset på noe som helst slags område.

På Lillehammer har styret i HMF fulgt en heismontasje tett i over ett år nå, sammen med våre lokale kamerater på Lillehammer. Vi har opplyst *DSB*, *BE*, lokale el-tilsyn, kommunens saksbehandlere, byggherre og *Norsk Heiskontroll*, samt *Kontrollrådet for heis*.

Heisen er montert av et firma som Kent Dyreng er involvert i. Første gang leverte han en godkjenning til Lillehammer kommune som var fra et firma han eide, som var konkurs. Italienske arbeidere skulle benyttes. Ingen av de offentlige instanser som HMF hadde informert og henvendt seg til hadde godkjenninger for noe av dette. Det har i lokalavisen *Gudbrandsdalen Dagningen*, vært flere omtaler av dette bygget, også heismontasjen og manglende godkjenninger.

Heisen er montert av italienske arbeidere, og med en italiener som faglig ansvarlig.

Hva gjør offentlige myndigheter med dette? Vi håper ikke at det vi frykter blir realiteten, nemlig at det blir gitt tilgivelse fordi «...nå er jo heisen der.....!» Om så skjer er det all grunn til å så sterk tvil om flere av de offentliges roller ved slike alvorlige saker, slik vi oppfatter dette!

DNA – Det norske arbeiderpartiet i samarbeid med SV og SP – De rødgrønne –: innfrir de fagligpolitiske saker? Har de innfridd forventningene etter at Martin Kolberg offentlig takket *fagbevegelsen*, *fagbevegelsen* og *fagbevegelsen* for tilliten og stemmene ved valget som var?

Etter min vurdering: NEI! Hvorfor tuller Arbeiderpartiet med folks pensjon? Hvorfor tuller Arbeiderpartiet med arbeidsfolks rettigheter til å gå av på AFP og ilegger økonomiske straffer? Hvorfor tuller Arbeiderpartiet med fagarbeiderstatus i landet? Hvorfor tuller Arbeiderpartiet seg bort med å la liberalisering på mange områder blindt bli gjennomført? Hvorfor tuller Arbeiderpartiet bort opparbeidede rettigheter for arbeidstakere? Hvorfor skal Arbeiderpartiet tulle med folks helse, true med å tvinge arbeidsfolk å stå i arbeid til 67 når helsegrensa føles nådd ved 62, og true med tap av penger og pensjonspoeng? Hvorfor tuller Arbeiderpartiet seg bort med å ikke forvare offentlige bygninger som skoler, sykehus, aldershjem osv? Hvorfor tullest det så mye, og hvorfor tuller Arbeiderpartiet med mye mer enn dette sammen med SV og SP? SLUTT OG TULL MED FOLK!!!

God jul, og et godt nytt år

– neste år blir fortsatt svært aktivt med alt det tullet vi i fagbevegelsen må håndtere!

HEISMONTØREN

Redaktør: Geir Løkke

I redaksjonen: Tor Erik Lundberg

Nr. 4–desember 2007

Redaksjonell adresse:
HEISMONTØREN
Schweigaards gate 34 f, oppgang 2
0191 Oslo
Telefon: 22 17 45 50
Telefax: 22 17 45 53
E-post: heis@heis.no

Årgang 39

Layout og foto: Redaksjonen
Ettertrykk anbefales når kilde er angitt.
Sats og trykktjeneste: GAN Grafisk AS
Opplag: 1050
Redaksjonen er avsluttet **19. desember** 2007
Neste nummer: **?????** 2008
Neste deadline: **1. ?????** 2008

Østfoldavdelinga

Tor Erik Lundberg

Høsten er et tilbakelagt stadium, og vi har måneder foran oss med vinter. Gutta i «Systembolaget», avdelingens bidrag til heiscupen 2007, har lagt vekk fotballen etter den sterke 11. plassen i årets turnering. De av oss som har tid spiller fortsatt innebandy hver onsdag på Kråkerøy Ungdomsskole. I tillegg svømmer Rebergutta hver torsdag klokken 1900 i Kongstenhallen. Og de oppfordrer også de andre klubbene til å møte opp her, for å holde svømmeferdighetene oppe til badesongen igjen melder seg.

Det var fullt hus på dagmøte tirsdag den 6. november i forbindelse med innlei- og

Sjauing av prøvelast

DSB-saken, som i Østfold ble avholdt på St. Croix i Fredrikstad. Dette angrepet på både fagbrev og overenskomst opptar medlemmene i Østfold. Dag Thoresen informerte om saken.

Den 9. november ble det avholdt halvårsmøte i avdelingen, med blant annet valg som et av punktene på dagsorden. Siden Erik Brostrøm fra Otis nå melder overgang til Reber fra 1. desember, ble det valg av ny representant fra Otisklubben inn i styret siden vi ønsker at styret i avdelingen skal være representert med tillitsvalgte fra alle klubbene. Kenneth Bye ble valgt inn som nytt styremedlem fra Otis. Det nye styret består nå av Tor Erik Lundberg (Reber), Dag Thoresen (Kone) og Kenneth Bye (Otis).

Avdelingen deltok også som vanlig på for- eningens halvårsmøte den 19. november med telefonoverføring fra møtet i Oslo.

Under «forsvar AFP» sin landsomfattende aksjonsdag den 22. november, for forsvar av dagens ordning med avtalefestet pensjon, var det stor aktivitet.

Det ble rigget til med egen stand i gågaten i Fredrikstad der forbipasserende fikk prøve seg på den store pensjonist-testen. Testen bestod av å sjaupe prøvelast fra en

Østfoldavdelinga med stand i gågaten i Fredrikstad

pall og over til en annen som var plassert ca 10 meter unna. Budskapet var: «Tidlig pensjon er ikke noe du velger selv. Orker du dette til du er 70?» I tillegg ble det delt ut løpesedler.

Det var i forkant av markeringen sendt ut en pressemelding. Både NRK Østfold og Fredrikstad blad viste sin interesse.

Det har vært stor oppslutning rundt alle arrangement.

Det er fremdeles nok å gjøre i både Kone og Reber, men Otis er inne i en litt rolige periode.

To montører fra Otis slutter og begynner i henholdsvis Reber og Access. To tidligere arbeidsledere fra Otis har også begynt i Access.

God jul.

Osloavdelinga

Geir Løkke

I Oslo går det så det gviner. Masse arbeid og masse jobbing av både norske og utenlandske heisfolk, det være seg innleide eller jobbende for utenlandsk firma.

Mange av HMFs medlemmer var med på markeringen av aksjonsdagen den 22. november. En del var med allerede dagen før, på AFP-kurs holdt i EL & IT forbundet, distrikt Oslo/Akershus regi.

Kurset varte i de to dagene, og endte opp med 4 stands rundt om i byen. Og det foregikk løpeseddelutdeling rundt om i Oslo. I Folkets Hus var det først et AFP-møte i regi av Aksjonen for- svar AFP og LO i Oslo. Så bar det bort til Stortinget. Der var det et relativt godt oppmøte, tatt høylende regnvær i betraktning. Riktig nok ikke i nærheten av det antallet fra demonstrasjonen 9. mai, men på plassen foran Stortinget var det hele 60 faner. Stortinget bør ikke være i tvil om at de går mot et veldig samlet LO!

Reiulf Steen var blant talerne og Stein

LO i Oslos Kleiv Fiskvik og Reiulf Steen

Aamdal overleverte krav fra Aksjonen for- svar AFP til representantene Karin Andersen (SV) og Per Rune Henriksen (AP)

60 faner

Heis-Tek Oslo-klubben

Terje Gundersen

Sender noen få ord fra gutta i Heis-Tek Oslo.

Heis-Tek Oslo har hatt en travel høst med stor arbeidsmengde, hvor vi i en periode har måtte leie inn folk; 2 fra Heis-Tek Trondheim og 2 fra Norheis. Takk til Norheis for innsatsen med dette.

Vi kan nå gå inn mot julen med litt lavere skuldre! Ser samtidig at vi har nok å gjøre neste år.

Heis Tek Oslo har meldt seg på til DN cup «Alpint» i februar, så hvis det er noen medlemmer i HMF som kunne tenke seg å være med ta kontakt!!

GOD JUL & GODT NYTT ÅR

Euroheisklubben

Frode Eirik Stokke

Det er gode tider i bransjen og alle mann har altfor mye å gjøre, og godt er det. Vi husker vel alle at det ikke er så veldig lenge siden at rullerende permitteringer var dagens tema. Vi har i Euroheis fått noen nye ansikter hos oss også: Kai Erik Herseth, hjelper og Kenneth Delge, lagermann / altnuligmann. Gutta er et godt tilskudd til klubben. To av våre svenske kolleger har sluttet i år. Det beklager vi, men det ble nok litt langt unna heimen.

Erik Herseth selger godt om dagen, og vårt nye produkt ser ut til å slå godt an. Derfor er innleie også hos oss et tema, men kompetente folk med orden i papirene er ikke så lett å få tak i for tiden. Forskrifter fra direktoratet, og klubbens og firmaets enighet om ryddighet i så henseende gjorde at vår mulige polske heismontør ble sendt hjem igjen. Viktig å holde tunga rett i egen munn altså, og god dialog med forening og firmaet ivaretar dette.

Servicekontrakter kommer også, enten som fornyet periode, eller som nye kunder, og selv om vi mister noen, øker

antallet heiser i service. Bra.

Årets lønnsforhandlinger ble under skrevet i september og formidlet til foreningen. Så nå diskuteres modell for evt bonus, som del av oppgjøret for 2007 og fremover. Vi er spente på utfallet selvfølgelig, og resultatet formidles så snart det er i boks.

Vi er fire mann i klubbstyret. Anders jobber mot foreningen, Odd er sekretær, Tomm nestleder og undertegnede er klippet inn som leder. Dialogen med firmaet er ryddig og protokollført, men som i alle andre butikker er det høy og god temperatur rundt bordet til Terje av og til, og det lever vi godt med. Vi jobber for gode og bedre betingelser hele tiden, så vi ser alltid fram til neste klubbmøte. Vi er på ingen måte alltid enige i firmaets utspill, men Euro er neppe noen sensasjon i så måte.

Vi vil få ønske alle kolleger en god jul og et godt nytt år, og ser fram til et enda bedre 2008, og vi skal gjøre vår del av jobben.

Koneklubben

Roar Enerly

Siden sist har ca. 100 medlemmer fra montørklubben deltatt på årets treff i Skagen med gjennomgang av lokalt oppgjør, overenskomst og Koneavtaler, akkord, klassekamp og sosialt samvær på programmet. Synd ikke HMF ser nytten av slike samlinger og støtter økonomisk.

Arbeidsmengden er fortsatt stor, og bedriften flytter polakkene fra Meron rundt etter behov. Holdningen fra klubben er at overenskomst/innleieavtalen skal følges. Dette har blitt presisert gjentatte ganger ovenfor bedriftsledelsen, noe som først nå ser ut til å lytte. Lønn og andre forhold ser ut til å stemme, så det å få norske montører på de forskjellige anlegg blir nå den største utfordringen. Kjell Skram kan bare prøve seg med «sosial dumping»! Store markedsandeler og volumer i arbeidsmengde gir ikke adgang til snarveier! Hele bransjen følger nøye med

på hvordan KONE AS respekterer § 1 i overenskomsten. Siste dags møte på bedriften viser vel også at montørklubben har fått nok. Arbeidstilsynet har også vært på besøk og kommer snart med sin rapport.

I perioden har det blitt ansatt fire montører og fire hjelpearbeidere. Velkommen til disse. Det er også leid inn fire hjelpearbeidere samt at antall polakker, som på det meste har vært seksten mann – og det er fortsatt muligheter for flere nyansettelser/overganger.

I avgang reiser tre til fem montører over til Florida for å jobbe på cruiseskip, og Bård prøver seg i AMECO.

I tillegg prøver tre til fire personer seg helt eller delvis på AFP. Montørklubben ønsker samtlige lykke til!

Videre fremover blir det lagt planer for akkordkurs, styreseminar og årsmøte i februar/mars. Montørklubbens Afp-tilskudd ser også ut til å lande i ny drakt, med et hyggelig tilskudd i perioden 62-67 år.

Det blir også spennende til neste års tariffoppgjør der kampen om AFP og finalen i pensjonsreformen kommer til å være sentrale saker.

DSB sin håndtering av søknader på utenlandske fagarbeidere/-brev og EL og IT/HLF sin reaksjon vil også legge føringer for klubbaktivitetene i året som kommer.

Bøtta er endelig på plass der den hører hjemme. Gratulerer til KONES superlag (les Ståle) for vel gjennomført heiscup!

God jul

Stahlklubben

Espen Milli

I disse innleietider, og tider med godkjenning av utenlandske arbeidstakere uten dokumentert elektrokunnskap, må vi innrømme at det er behagelig å jobbe i Stahl. Vi har så lite å gjøre at vi i stedet for å leie inn faktisk må leie ut folk (disse er da dokumentert fagfolk).

Vi har leid ut 2 Oslomontører til daterselskapet (eller var det moder-?) Schindler i Trondheim. I tillegg skal vi sette opp en hydraulikk for Schindler i Oslo og ta på oss diverse HK-jobber og større reparasjoner.

Det er en ganske spesiell situasjon som har oppstått. Dette er kanskje en av de største byggeboomene på mange år, og vi har lite å gjøre. Man kan spørre hvordan er det mulig?

Noe av grunnen er nok den omstruktureringen / evalueringen vi var i gjennom i fjor hvor det var snakk om å fusjonere. En annen grunn er at vi har skiftet dataanlegg i bedriften. Dette var så «viktig» at selgerne kun holdt på med dette i stedet for å selge..... Alle vet at det er slutt på den tiden da du får jobber uten å ha gitt anbud, og uten selgere som gir anbud = ingen jobber. Nå har det visstnok blitt sendt ut anbud, så det er mulig vi får noe å gjøre til neste år. Hvis ikke kan vi kanskje bli heisbransjens «Manpower»?! Som dere skjønner har klubben tatt dette med en smule humor.

For tiden er det 2 ledige stillinger i bedriften, den ene er adm.direktør. Arnfin Breivik har valgt å ikke forlenge engasjementet. Den andre er formann i Bergen da Per Norgård har sagt opp.

Vi ønsker dere alle en riktig god jul og et godt nytt år!

Melbyeklubben

Terje Amundsen

Melbye har i dag en bemanning på sytten, hvor av fire på kontoret. Vi har tre læregutter og tre hjelpere. Av den eldre garden har alle vært ansatt i mange år og trives bra. Det samme tror jeg unggutta også gjør.

Stort sett er det ombygging, rep. og service. Men i den senere tid har det kommet mer og mer oppføring av nye heiser. Ordreboka fremover ser veldig bra ut, og det gjelder vel for de fleste heisfirmaer i dag.

Ønsker alle en GOD JUL

Otisklubben

Thomas Skoglund

Otis har for tiden mye å gjøre og trenger flere heismontører. Vi har tilnærmet ingen innleie, ei heller utleie. Lærlinger og hjelpere begynner nå å ta fagprøven som perler på en snor etter at vi har hatt ca. 20 stk. på opplæring.

God jul og godt nytt år.

Ribeklubben

Henning Hottran

Det er nok å gjørra i Ribe om da'n. Vi har i løpet av 2007 ansatt to nye medarbeidere. Det er Hans Skjønnhaug og Harald Lorentsen (muskelmannen). Ribe har for tiden ingen innleide og har heller ingen planer om dette.

God jul hilsen gutta i Ribe.

Thyssenklubben

Vidar Holm

På Thyssen har vi hatt innleid arbeidskraft mer eller mindre kontinuerlig siden streiken ble avsluttet ved voldgift januar 2005. Det har ikke alltid vært like greit for oss tillitsvalgte å få fullt innsyn. Bedriften lager avtaler hvor det klart fremkommer at de skal jobbe etter vårt regelverk gjeldende faglige kvalifikasjoner og lønn, men innsyn i betydning dokumentert ved lønnslipper er ikke fremlagt. Det henvises til personvern, og at det må være frivillig for den enkelte innleide å vise klubben lønnslipper. Bedriften har på forespørsel lagt fram regninger på timepris fra Thyssen Krupp i Tyskland.

Klubben har opplagt ikke vært flinke nok til å trekke den innleide arbeidskrafta til oss. Dessverre er det fortsatt slik at de ikke selv velger å komme til klubben. Det hevdes at de er organisert hjemme, men undertegnede har ikke klart å få dette dokumentert. Jeg tror det blir avgjørende viktig å

snu dette fremover. Innleid arbeidskraft må bli møtt på en slik måte at de ikke oppfatter oss som en trussel mot muligheten til å få jobbe her i landet. Vi må finne en måte å tilnærme oss gutta mer positivt på. Dette blir først og fremst en oppgave for tillitsvalgte, men også for de av gutta som fysisk jobber sammen med dem ute på anleggene.

I skrivende stund har Thyssen Krupp innleid 6 tyske heismontører, fordelt på 4 som jobber i Oslo og 2 i Stavanger. Bedriften utarbeider for tida et forslag til innleieavtale for ytterligere 4 montører fra TKI – som oppfattes som en spesialavdeling i Thyssen Krupp, opprettet for reisevirksomhet i Europa fra Tyskland.

Arbeidsmengden i bedriften er så stor at vi ikke har mulighet til å klare alt uten innleid arbeidskraft i det kommende halve året, i hvert fall. Målsetting må være å knytte den innleide arbeidskrafta til oss, og i det minste være 100 % sikre på at det ikke foregår sosial dumping.

Selv tror jeg det er viktig å se på mer enn bare timelønna, og for eksempel sikre at det ikke inngås avtaler som reelt sett ikke følges. Hvis innleid arbeidskraft får norsk lønn på ut fra et stipulert antall timer, uansett hvor mange timer det brukes, er vi jo selvfølgelig like langt, eller kort.

Uniheisklubben

Eivind Søreide Solsvik

Uniheis har for tida 2 innleide svenske heismontører. Firmaet er svært interessert i å ansette flere heismontører, og jobber for å finne interesserte fagfolk.

Reberklubben

- Reberkonferansen

Tor Erik Lundberg og Tor Moen

Reberkonferansen er en tillitsmannskonferanse for heismontører i Reber Schindler A/S. Den arrangeres to ganger i året, en på vårcparten og en ut på høsten. Her møtes tillitsvalgte fra Kristiansand i sør til Vadsø i nord for å drøfte kursen videre og for å diskutere neste års lokale forhandlinger. Reberkonferansen er et viktig redskap for å opprettholde aktiviteten og demokratiet i klubben. Stahlklubben stiller også med representanter på Reberkonferansen, da Reber- og Stahlklubben for lengst har startet et samarbeid pga felles eierskap, et samarbeid som begge de to klubbene har god nytte av. Høstens Reberkonferanse ble arrangert 17. til 18. november på Linne hotell i Oslo. Forut faste punkter på dagsorden, tok høstens konferanse for seg tariff 2008, Forsvar AFP, Nordisk samarbeid, status for krav om varierende arbeid og et innlegg med Erling Folkvord om «Klasseskille øker».

Det store pensjonsranet

Terje Skog, som har satt seg godt inn i forslaget til den nye pensjonsreformen, holdt et innlegg om hva det nye forslaget til dagens pensjonsreform vil gi dersom forslaget blir vedtatt.

Det nye pensjonssystemet er en ren forsikringsordning, hvor du sparer opp din egen pensjon, og dermed får igjen i forhold til det du har betalt inn. Du vil få pensjon i forhold til det du samlet har tjent hele livet, altså alleårsregelen. I dagens folketrygd er det 40 års opptjeningsstid, hvor det er de 20 beste årene som teller, besteårsregelen.

Dagen AFP forutsetter tariffavtale, og ordning gjør at du kan gå av ved fylte 62 år. Du vil få samme pensjon ved fylte 67, om du går av ved 62 år eller om du står i jobb til 67 år.

Arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hansen påstår at det er urettferdig at de som står i full jobb frem til 67 år ikke får sin del av AFP. Han vil der-

for belønne de som står tiden ut, med bedre opptjening. Men realiteten er at det å kunne stå i jobb frem til fylt 67 år ikke er et valg alle har etter et hardt og langt arbeidsliv.

Forventet gjennstående levealder for menn ved fylte 62 år er i snitt 21 år. For universitet- og høyskolelektorer 22 år, prester 21,6 år, bussjåfører 19,9 år og for servitører 14,9 år. Alle får likevel samme levealderjustering og høyere pensjonsalder.

Ufravikelige krav:

- Ved avgang som AFP-pensjonist skal pensjonen være på samme nivå som om du arbeidet til normal pensjonsalder (67 år) pluss et AFP-tillegg tilsvarende dagens ordning
- AFP-pensjonisten skal ved oppnådd normal pensjonsalder (67 år) ha en pensjon, livet ut, som om vedkommende hadde stått i arbeid fram til denne alder
- Ingen heving av aldersgrensen for å oppnå full pensjon
- Pensjoner skal reguleres i takt med lønnsutviklingen

Klasseskille øker.

Dagens arbeiderklasse er dårligere organisert enn industriarbeiderne for førti år siden, hevdet foredragsholder Erling Folkvord. Han tok for seg hvordan kapitalismen fører til at samfunnet blir mer og mer delt i to hovedklasser, borgerskapet og arbeiderklassen.

Han viste til hvordan både inntekts og skattesystemet i Norge er klassesdelt. Kassadama på Rimi, hjelpepleieren, bussjåføren og heismontøren mottar inntekta si som lønn, og de betaler skatt etter økonomisk evne.

Mens de rikeste i samfunnet bare unntaksvis har en lønnsinntekt. De har kapitalinntekt som aksjeutbytte, kapitalnedsetning, tilbakebetaling til aksjonærer osv. For dem er skatt en frivillig sak.

Over to hundre aksjeselskap i Oslo, vedtok i løpet av to måneder i fjor en «kapitalnedsettelse» på 77 378 831,- kroner. Dette er skattefri inntekt.

Etter et langt og skattefritt liv har John Fredriksen levert tilbake sitt norske pass. Han har en antatt formue på 40

mrk, som arvingene nå kan overta uten arveavgift. Dette tilsvarer livslønna til 4800 hjelpepleiere i full stilling. Men i løpet av sitt yrkesaktive liv ville hjelpepleierne betalt 13 mrd. i skatt.

Regjeringa sa at skattereformen i 1992 skulle gjøre slutt på at rikfolk var nullskattytere. Derfor ble aksjeutbytte skattepliktig inntekt fra 1993, med 28 %. Samtidig fikk de personlige eierne lovfesta rett til en «godtgjørelse» som var like stor som skatten. Det vil si 0 % skatt.

Nordisk samarbeid

Som Reberklubben samarbeider med Stahlklubben, ønskes det også et nært samarbeid med heismontører i våre naboland. Reberklubben hadde derfor invitert tillitsvalgte fra Schindler i Sverige og Danmark til å delta på konferansen. Dessverre kunne ikke danskene delta denne gangen, men kommer forhåpentligvis sterkere tilbake neste gang. Janne Eriksson og Olli Koivunen fra Schindler i Sverige fikk muligheten til å legge frem hvilke arbeidsforhold de hadde, og hva de sliter med av problemer. Man skal ikke reise langt før man ser helt andre arbeidsforhold enn det vi er vant til, med individuell lønn og dårligere lønns- og arbeidsforhold. Montasje settes bort til eksterne bedrifter. Servicekontrakter på 40 kr. osv. Så skulle man vel tro at med slike forhold ville bedriftene tjene gode penger? Realiteten er at hele bransjen sliter med dårlig inntjening.

Med servicekontrakter på 40 kr. skjønner jo alle at dette er bare juks og fanteri. Vi har en bransje i Sverige hvor alle lurer alle og til sist er det kundene og brukerne som blir de største taperne. Hva er så forskjellen mellom norske og svenske forhold? Svaret er ganske enkelt – Heismontørenes Fagforening!

Vi må derfor forsterke dette samarbeidet med landene rundt oss. Vi i HMF må «eksportere» vår måte å drive klubb- og foreningsarbeid på, ellers kan deres forhold fort komme til oss.

Variert arbeid

«Gleden ved et helt stykke arbeid» er tittelen på vår forrige historiebok. Vi ser i dag at det blir et stadig større skille

Noen viktige vedtak på Reberkonferansen

Nordisk samarbeid

1. Tillitsmenn fra Schindler i Sverige og Danmark inviteres til Reberkonferansen.
2. For å møte utviklingen som går mot forverring av lønns- og arbeidsvilkår vil Reberklubben arbeide for at HMF bevilger de nødvendige midler for å utvikle samarbeidet med andre heismontører i Norden.
3. Det bør arrangeres en felles konferanse for tillitsmenn i Norden som er ansatt i større bedrifter/konsern.

Variert arbeid – rotasjon mellom forskjellige typer arbeid:

1. Alle montører skal delta i servicearbeid.
2. Alle montører skal ha rett til egen servicerute.

Sosial dumping:

1. Overenskomst og lokal lønnsavtale oversettes til innleide arbeideres morsmål.
2. Bedrift betaler en sum pr. innleid arbeidstaker som tilsvarer kontingent til HMF
3. Klubb godtar ikke innleie før det er enighet om behov for faste ansettelser.
4. Innleide arbeidstakere må kunne beherske/gjøre seg forstått på engelsk.
5. Krav til HLF om at ytterligere søknader til DSB om godkjenning av utenlandske arbeidstakeres kompetanse fryses/stoppes.

mellom montasje og service, særlig i de større avdelingene. Det er derfor fare for at allsidigheten i faget vil bli borte. For å sikre en bred kunnskap om faget stilte Reberklubben følgende krav i fjorårets lokale forhandlinger: «For å sikre en bred kunnskap om heisfaget – skal bedriften tilrettelegge for en alternering mellom de forskjellige typer arbeider».

For å nå kunne gå et skritt videre, gikk Reberkonferansen inn for forslaget om

at alle skal ha rett til egen servicerute. Dette er et godt forslag som vil påtvinge alternering mellom arbeidsområdene. En heismontør som går mye på f.eks. nymontasje vil få muligheten til egen servicerute. Han vil opprettholde kunnskapen med service og vedlikehold, samtidig som han får variert arbeidet sitt. Dette vil igjen gi ringvirkninger slik at de som går mye på service vil måtte hjelpe til på anlegg i blant, slik at også de får mulighet til å gå på montasje. Kurs som i dag er

forbeholdt montasjemontøren, må nå også kjøres for servicemontøren og omvendt. Det vil selvfølgelig finnes unntak, der en servicemontør av for eksempel helsemessige grunner ikke kan montere.

Heismuseet

HMF ønsker å laget et «Heismuseum». Tanken er å samle inn noen gamle heisdeler og utstyr, sette det litt i orden og/eller pusse de opp litt og samle de for utstilling som et «Heismuseum» på HBU. Det er tenkt at selve oppgaven med å «ordne til» dette museum kanskje kunne være en oppgave for pensjonistene våre, men alle må være behjelpelige med å framskaffe deler/utstyr.

Så dette er en oppfordring til alle å være på utkikk etter heisdeler av fiin gammel aargang, og en oppfordring til våre pensjonister om å melde sin interesse for prosjektet.

Ta kontakt med Hermann Linde (mob: 911 80 705 / herman@bjertnett.no) eller Rune Larsen (mob: 951 91 555 / rune.larsen@heis.no)

Stoff til Heismontøren

Dette er en henstilling til aktørene i bransjen om å være med på å skaffe stoff til Heismontøren. Av en eller annen grunn har det ikke kommet særlig med stoff fra bedriftene. Vi tenker da på for eksempel opplysninger eller sjølskryt rundt nye produkter eller spesielle heisanlegg.

Dødsulykken på Lørenskog 18.10.07

- ved innsjau av to rulletrapper

Gaute Finstad

Sted: Lørenskog Nye Senter (Metrosenteret)

Tid: ca.15.30

Hendelse: Mann klemt mellom rulletrapp og mobilkran

Løftet skulle utføres av tre mann fra underentreprenør og innleid Mobilkran

RSH var oppdragsgiver.

NCC var hovedentreprenør og samordner bedrift.

Hendelsesforløp:

Tre mann står mellom mobilkran og rul-
 letrapp i det wiren strammes opp (to fra
 underentreprenør og en fra Reber). Et
 lite skjeventrekk på wire gjør at trappen
 får en pendelbevegelse mot mobilkra-
 nen som står rett bak.

Alle prøver å holde igjen trappen, men klarer det ikke. Tre mann kommer seg unna, men siste mann (fra underentreprenør) blir klemt mellom trapp og mobilkran. Trappen treffer ham i brysthøyde.

Han var ved bevissthet når han blir hentet av sykebil, men døde senere på kvelden av skadene han pådro seg.

Dagen etter ble det foretatt rekonstruksjon av ulykka.

Momenter fra rekonstruksjonen etter min vurdering:

- Feil plassering av mannskap (mellom trapp og bil)
- Feil plassering av signalgiver i forhold til å oppfatte skjevtrekk.
- Sikkerjobbanalyse var ufullstendig og tiltenkt annen type løft.
- Bygget var ikke sikret og klargjort for løftet, så det ble mye venting.
- Jobben ble utført under tidspress.
- Flere enn de som opprinnelig skulle involveres i løftet hjalp til. Montørene på bygget følte det var for lite folk til å utføre løftet.

I etterpåklokskapens navn er det viktig å dra lærdom.

Oppdragsgiver må sørge for at de som utfører jobben har den nødvendige kompetansen. Dette kan gjøres ved fremlegging av dokumentasjon på kompetanse og ved utarbeidelse av «Sikker Jobb Analyse» (SJA).

Vi bør sørge for at en person med tilstrekkelig kompetanse fra oppdrags-

giver følger opp planlegging og utførelse.

Det kan være ganske kompliserte løft som foretaes og det er heller ikke alle som driver med denne type arbeid som har den nødvendige kompetanse. Derfor må det stilles krav. Det må også utføres kontroll av byggeplass før mobilkran kommer.

Vi må sørge for at våre egne monterer har tilstrekkelig kompetanse til å kunne se faremomenter. De må også kunne stroppe og håndtere ulike typer løfteutstyr.

De generelle forholdene på plassen

Det ble under byggeplassbesøket oppdaget et meget dårlig arbeidsmiljø på plassen.

Bygget var under en meget hektisk

sluttspurt og mange avvik ble påpekt. Verneombud på plassen følte at de ikke nådde frem med synspunkter og at avvik ble ikke fulgt opp.

Etter en gjennomgang på plassen rapporterte jeg dette:

Bygget er i en kritisk fase med mange uoversiktlige situasjoner. Jeg kan bare nevne ting som støttesperren som ble tatt bort under midlertidig dekke uten å sjekke dragerskjøt, betong og armeringsrester som blir løftet i plastposer over hode på folk, likedan armeringsjern som blir løftet i stålstrøppingen. Lysforhold i fellesadkomst er for dårlig. Og det virker som det var store kommunikasjonsproblemer og lite respekt for avsperringer.

Våre montører var sterkt bekymret for sikkerheten på arbeidsplassen. Vi kan

Fra rekonstruksjonen

bruk av løfteutstyr, både med hensyn til varighet og innhold. Den praktiske opplæringen blir dessverre ofte svært forenklet da den krever mye utstyr, eget øvingsområde og mye tilrettelegging. Det er utarbeidet læreplaner for bruk av løfteutstyr for både landbaserte og offshore virksomheter. Disse vil være fornuftige å følge da de er kjente og aksepterte i mange miljøer.

Det viser seg at det finnes useriøse sertifiseringsfirma som godkjenner opphengspunkter. Vi må ha tilstrekkelig kompetanse for å kunne oppdage avvik.

... new wrapping

NORSK TEKNOLOGI

Vi moderniserer Norge

«Styret i TELFO har besluttet at TELFO skal bytte navn til NORSK TEKNOLOGI med virkning fra 1. januar 2008. Bakgrunnen for navnebyttet er i første rekke at TELFO – Tekniske Entreprenørers Landsforening – er et langt og vanskelig navn med et noe gammeldags preg samtidig som det gir få eller ingen assosiasjoner til innovasjon og fremtid.

TELFO og NELFO er dessuten navnemessig svært like hverandre og skaper forvirring i kommunikasjonen innad i organisasjonen og mot omverdenen.

NORSK TEKNOLOGI signaliserer i langt sterkere grad bredden av medlemmenes virksomhetsområder. NORSK TEKNOLOGI signaliserer noe fremtidsrettet, positivt og moderne og forsterker bransjeforeningenes viktigste fellesnevner, teknologi. Det nye navnet vil dessuten gi større tyngde og gjennomslagskraft i aktuelle målgrupper. Navnet vil stå sammen med vårt slagord som nå passer bedre enn noen gang, nemlig «Vi moderniserer Norge».

Med dette svært offensive navnet er vi klare til å ta mer plass i det offent-

lige rom samt å utøve større innflytelse i miljøer vi gjerne vil påvirke. Det skal vi klare fordi vi vil representere en relevant og interessant avsender, ikke bare for spesielt interesserte, men for folk flest. Denne moderniseringen vil tross alt representere landets største mulighet for å redusere utslipp av klimagasser, effektivisere bruk av energi og tilpasse landets privathusholdninger og bedrifter til fremtidens krav.»

Hjertesukk fra redaktøren (Sippespalta)

De fleste har vel lagt merke til at de siste numrene av Heismontøren har dumpa litt seint ned i postkassa. Det har sin forklaring i at bl.a. bidragene til Heismontøren har kommet redaksjonen i hende stadig seinere. Og når valget da blir mellom å gi ut ei syltynn blekke «i tide» eller å vente til flere har levert, så har valget falt på å vente.

Deadlinene er de samme datoene år etter år. De står oppført under Heismontøren på hjemmesida, og den kommende deadline står oppført på andre omslagsside i hvert nummer. Og datoene er: 1. mars, 1. juni, 1. september og 25. november (litt tidligere, for å komme før juleposten og juleferier – noe vi ikke rakk i år).

Og for ordens skyld

Deadline er ikke det samme som et startskudd, en dato hvor man setter seg ned og begynner å skrive. En deadline er i følge ordboka: *(utt deddlain; eng., av dead <død> og line <linje>, eg om en strek det medførte døden å passere for fanger) siste frist, særlig for innlevering av stoff til avis e.l.*

Så det er alvorlige saker vi prater om her!

Redaksjonen har i forbindelse med dette nummeret av blekka, med stor suksess, bedrevet utstrakt innhenting av «klubbspalter». Dette vil vi fortsette med, bare så dere veit det! Så til alle klubba: Lever i tide, eller ha redaktøren masende på telefonen til alle døgnets tider! (Jeg kommer ikke til å gi meg, og jeg veit hvor dere bor!).

Det viktigste er hvordan arbeids- og innleiesituasjonen er i firmaene. Tema som ikke nødvendigvis er veldig krevende og som burde være forholdsvis enkelt å kladda ned. Da har dere faktisk spalta klar. Alt som kommer i tillegg er kjærkommen bonus for Heismontørens lesere.

I tillegg vil medlemma også gjerne høre litt fra de forskjellige avdelingene. Her kan gjerne aktiviteten også bli noe høyere – jeg tenker da på innlevering av «avdelingsspalter». Men jeg vil berømme de klubba/avdelingene som har vært relativt faste leverandører og alle klubbene som har bidratt i dette nummeret.

Ellers er jeg helt sikker på at det er mange som har aktuelle saker de kan bidra med eller sitter med synspunkter som godt kan deles med andre.

Lykke til med skrivinga!

Internkontroll – en fare for samfunnssikkerheten.

Tor Sundby

Tidligere avholdte sjef for Norsk Heiskontroll, Fritjof Løvmo, har i El-magasinet skrevet et glimrende innlegg om hvordan elsikkerhetsarbeidet er smuldrert opp gjennom omorganisering og politiske vedtak. Jeg er så enig så enig med Fritjof Løvmo, men vil likevel prøve å fortsette der han «slapp».

Løvmo innleder sitt innlegg med: *«Mange som har befatning med elektrobransjen og elsikkerhet, har ikke kunnskaper om elektrofaget.*

Noen av dem tror at dette er så enkelt at byråkrater og andre som ikke har grunnleggende kunnskaper, kan kaste seg ut i faget på det praktiske plan. Enkelte tror at de er bedre egnet til å administrere faget og sågar utarbeide bestemmelser, enn de som har nødvendig teoretisk bakgrunn og praktisk bakgrunn som gjør dem i stand å ha en fullverdig oversikt over konsekvensene».

Etter min mening er dette å treffe spikeren på hodet.

- I dag er det Statens Byggtekniske Etat (BE) som godkjenner et foretak som ønsker å arbeide på heis. Problemet der i gården er at et foretak behøver nødvendigvis ha faglige kvalifikasjoner, men blir godkjent ut i fra at de har et eller annet system som skal ivareta det faglige og sikkerhetsmessige på det området de

søker.

Dette er et system som legger alt til rette for dem som vil være kjeltring, og BE «dekker» seg bak at godkjenningssystemet er basert på tillit.

- For å arbeide på heis skal foretaket tilfredsstille krav også som elektroinstallatør, noe som det er Direktoratet for brann- og samfunnsberedskap (DBS) skal godkjenne.

Dette har aldri BE brydd seg om, men godkjenner foretak for ansvarsretten uten å henvise til dette kravet. Her må det nødvendigvis bli kortslutning fordi BE mangler kompetanse på elprodukter, mens DSB sannsynlig har flere saksbehandlere på å kontrollere leketøy enn elektriske produkter og anlegg i vårt vidstrakte land – forstå det den som kan.

Dagens praksis er tragisk nok slik at foretak er blitt godkjent både som utøvende, prosjekterende og kontrollorgan uten den elektrofaglige kompetansen som er nødvendig; men ut i fra hva som har vært politisk korrekt – og uten at de faglige rådene blir fulgt.

Nå vil jeg ikke underkjenne den faglige kompetansen hos saksbehandlerne verken hos BE eller DBS, for slik jeg kjenner dem er de er uten tvil både hyggelige og dyktige på sitt fagfelt; slik sett er det lite å kritisere dem som enkeltpersoner. Men

min oppfatning er at de i alt for stor grad lar seg styre av juristene og byråkratene som snart har tatt over kontrollen i statsapparatet.

Denne utviklingen synes jeg også viser i El & It forbundet, som jeg synes kunne ha gjort en langt bedre jobb både når det gjelder utdanningsreformen og kampen for FKE, som setter krav til utdanning for elektrofagfolk

som skal arbeide selvstendig på elektriske anlegg, enten en er norsk eller utlending.

Det jeg spør meg er hvorfor forbundets saksbehandlere stort sett forholder seg til juristenes betenkninger, i stedet for å ha selvstendige meninger?

Til slutt vil jeg hevde at sikkerhetsmessig er ansvarsfraskrivelse i alle myndighetsledd det største problemet.

Som eksempel vil jeg vise til eksplosjonen ved et oljeanlegg i nærheten av Bergen, hvor myndighetene både før og etter eksplosjonen av oljetankene hadde kunnskaper om mulige helseskader ved en eksplosjon. Likevel unnlot de å fortelle de som ble berørt om mulige helseskader fordi det ifølge internkontrollen var eier av oljetankene som skulle varsle.

Om ikke dette er nok, så får en høre at myndighetene har visst om at de helseskadelige sanitære forhold hos leverandør av råstoff til driften av Møllers tran er under en hver kritikk, uten å varsle eller ta affære, for ifølge internkontrollen skulle jo Møller rydde opp. Jeg vil hevde at internkontrollen er idioti satt i system, og en kan spørre seg hvem i huleste det er som lager slike systemer som byråkratene ser på som hellige kuer?

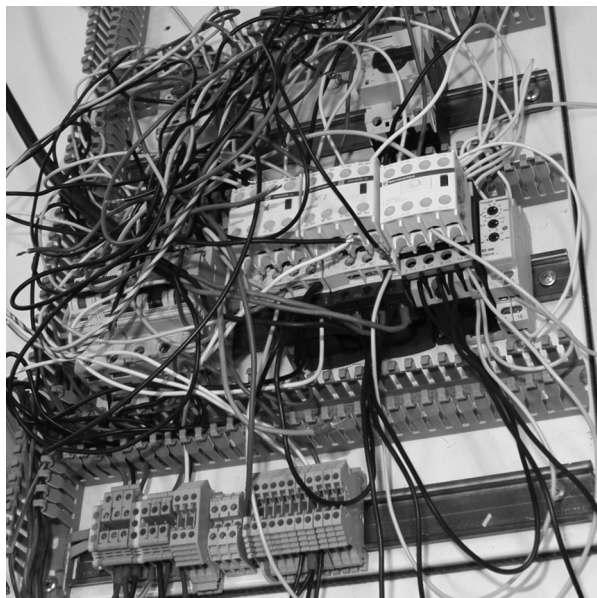
Kun en dåre kan svare, heter det visst nok.

Så skal jeg avslutte med et sitat av Fridtjof Nansen:

«Det er ikke de meninger en mann har eller de dogmer han tror på som har betydning for hans medskapninger, men det er hans handlinger. Selv de høyeste drømmer over skyene er av liten verdi, hvis de ikke fører til handling.»

Oversatt betyr dette at det er ikke de meninger en mann har eller de systemer han tror på som har betydning for hans medskapninger, men det er hans handlinger. Selv de mest utbroderte internkontrollsystemer er av liten verdi, hvis de ikke fører til handling.

Hilsen «Pensjonert, men ikke hjerne-død»

Faglig utført? Foto: Geir Løkke

Timeregistrering på PDA

Bjørn Tore Egeberg

Det går en farsott gjennom bransjen. Troen på effektiviseringsgevinster ved å innføre ny teknologi på kontoret når svimlende høyder. Framtidsoptimismen er spesielt knytta til at alle skal bruke PDA til å registrere timene sine. For foreningen betyr det at vi må skjerpe oss på våre kunnskaper om sånne systemer. Hva er greit for oss? Hvilke dårlige ting kan dette føre med seg? Hva må vi godta, og hva kan vi si nei til dersom vi ikke ønsker det?

Første spørsmål er: Hva har bedriften behov for å vite og hva har bedriften lyst til å vite? Fra foreningens synspunkt avhenger dette av hva slags type jobb det er snakk om. Hvis jobben skal faktureres har bedriften behov for å få inn data raskt. Det godtar vi. Men hvis bedriften ønsker like mye opplysninger om nyanlegg eller servicejobber? Hva vil de bruke det til? Har de en god forklaring på hvorfor disse dataene skal registreres? Og finnes det muligheter til å bruke disse dataene til overvåking?

Andre spørsmål er: Hvordan og hvor lenge blir dataene lagret? Dette spørsmålet er like viktig når det brukes timesedler på papir. Alt blir jo etter hvert lagret på data. Og vi ønsker å forsikre

oss om at disse dataene blir slettet og tilintetgjort etter et visst antall år. I en aviskronikk viser Sverre Engelschjøn, seniorrådgiver Datatilsynet, til arbeidsrettssaker der arbeidsgiver hadde gjenopprettet data som var slettet og brukt dem som bevismateriale. Så det holder ikke alltid at lønningskontoret sletter filene. Vi må forsikre oss om at det finnes rutiner for at dataene blir borte – for godt. Bedriften må også dokumentere at de har god datasikkerhet, så disse opplysningene ikke kommer i fremmede hender.

Dag Wiese Schartum ved Universitet i Oslo skriver dette om IT-verktøy som kan registrere hvor du befinner deg:

«Lokasjonsbaserte tjenester innebærer at det vil bli behandlet personopplysninger.. For at det over hode skal være lovlig å behandle personopplysninger må den som driver tjenesten ha et rettslig grunnlag. Her er det i hovedsak tre muligheter:

- Enten må den som driver tjenesten ha samtykke fra hver enkelt person som de vil samle inn opplysninger om. Samtykket må være frivillig, du må klart ha gitt uttrykk for hva du går med på, og du må ha fått informasjon om hva opplysningene skal brukes til.
- Den neste muligheten er at den loka-

sjonsbaserte tjenesten anses å være nødvendig for å inngå eller gjennomføre en avtale med den personen det skal samles inn opplysninger om. Dette kan hevdes å være tilfellet i eksempelet med forsikringsselskapet som krevet installering av GSM-system for å tegne forsikringsavtale med eiere av dyre biler.

- For det tredje kan den som driver en lokasjonsbasert tjeneste behandle personopplysninger dersom de har lovhjemmel til å gjøre det. Jeg er ikke kjent med at noen slik lovhjemmel finnes.

Kort oppsummert skal bruk av lokasjonsbaserte tjenester i de aller fleste tilfelle være basert på frivillighet: Enten godtar du tjenesten som del av en annen avtale (f.eks. en forsikringsavtale), eller så godtar du den som en selvstendig avtale der den lokasjonsbaserte tjenesten er hovedsaken.»

Vi tolker dette til at klubbene stiller med sterke kort på hånda når det skal forhandles om elektronisk timeregistrering (med eller uten PDA) i bedriften.

I dette nummeret av Heismontøren begynner vi å snakke med montører om timeregistreringen. Hvis vi holder koken vil dette bli fulgt opp i neste nummer.

Harald Aasen, Otismontør, om PDA

Bjørn Tore Egeberg

- Nei, PDA har vi ikke begynt å bruke på Otis, sier Harald. Jeg vet det har pågått forhandlinger mellom klubben og bedriften i lang tid, så det må komme en protokoll før vi tar i bruk PDA.
- I dag registrerer vi timer på Otis over SMS. Minst en gang per uke skal du sende inn oversikt på SMS over de timene du har jobba. På service registreres bare koder og timer. På ny-montasje skal du sende inn Milestone og timer, det vil si at det registreres hvor langt du har kommet i montasjen. Det sendes ikke inn klokkeslett.

SMS brukes ikke på regningsjobber. Der bruker vi god gammeldags timeseddel.

- Opplæringen i SMS-systemet er basert på bruksanvisninger, og disse er gode. I tillegg har bedriften kontaktpersoner, som kan svare på spørsmål når du trenger hjelp med SMS-rapporteringa. Hver mandag får vi ei liste over hvilke timer du har registrert forrige uke. Denne kan det være lurt å kontrollere.
- Når du sender inn en SMS skal du få kvittering på at SMSen er registrert i systemet. Dette systemet har vært ustabilt ved noen anledninger. Når du

ikke får kvittering, vet du ikke om timene er registrert. Hvis vi skal være positive til et elektronisk system, må systemet være pålitelig.

- Jeg ser ingen fare for misbruk av data fra SMS-systemet. Det er i prinsippet ikke annerledes enn å registrere på timeseddel, siden disse opplysningene også blir lagra i et datasystem. Det som blir oppgaven framover er å stille krav til framtidens PDA-system, slik at det ikke blir anledning til å registrere flere opplysninger enn vi gir på en vanlig timeseddel, avslutter Harald.

UMPC

Geir Løkke

Stor, tung og uhåndterlig bærbar pc, eller liten og knotete pda? Ja takk begge deler – eller snarere tvert i mot. Mellomtingen heter umpc – ultra-mobile PC.

De nye har kraften til bærbar Pc-ene og nesten størrelsen til pda-ene. Og med for eksempel Windows vista (modifisert utgave) som operatørsystem kan umpc-ene kjøre pc-programmer uten at disse må spesialtilpasses. De veier i underkant av en kilo og har opp til 7 tommers, trykkfølsom skjerm, Bluetooth og trådløst nett. De nyeste som er på vei, har kommet som et produkt av Microsofts «Orami-prosjekt», der MS bare har lagd et «referanse-design» som maskinvareprodusentene

skal kunne bruke som mal. Foreløpig har bare to produsenter kommet med sine Orgami-maskiner; Samsung og Asustek. Prisen blir et sted mellom 3.500 og 5.500 nok

Ideen kan testes ut, virtuelt på Microsofts webside:

<http://www.microsoft.com/windows/products/winfamily/umpc/default.msp>

... og når nå flere heisfirmaer innfører pda, hvor enkelte mener at det må vi ha, for vi må ta i bruk ny teknologi, så er det kanskje en tanke at teknologien faktisk er ny?

Fra moské til opera

Geir Løkke

Med Christian Østby som tolk dro Rune, Petter'n og undertegnede til Tøyenbekken, et steinkast fra foreningskontoret. Der har det tyske entreprenørselskapet Future Development GmbH et bygg under oppføring, nærmere bestemt en moské. Bakgrunnen for besøket var en firmabil som var observert på utsida av bygget. På den stod det: Hübschman Aufzüge. I sjakta innafor jobba det to trivelige tyskere. Heisen var en helt grei hydraulikkheis med Beringer-aggregat og –stempel, med Kollmorgen styring og Sematic dører. Hübschman Aufzüge er et firma med 100 ansatte som

holder til i Korbach, og firmaet hadde for eksempel bygd heisstolen på eget verksted. Gutta blei kontakta og blei med på kontoret for en prat og skikkelig lunsj et par dager føre. De hadde farts-tid som montører i Tyskland på 25 og 27 år. I følge dem selv hadde de ordna forhold når det gjaldt kost og losji, og de var også fornøyd med lønna, helt til de fikk greie på hva de skulle ha hatt. Montørene fikk omkring 130,- nok i timen, det var det de hadde fått beskjed om at var heislønna i Norge.

De blei tydelig irriterte over å ha blitt jugd for. Om de gikk noe videre med firmaet i forhold til dette, veit vi ikke. I følge montørene var de selv uorganiserte, men var på ingen måte interes-

Glenn Frode Knutsen viste oss rundt på Operaen. Her står han i heis med 6 meters takhøyde.

Stefan Schmitz og Stephan Hotze

sert i å bedrive sosial dumping i Norge. Selv så de på sosial dumping som et problem i Tyskland, men gutta var ferdige og dro hjem dagen etter vårt andre møte. Heisen skal overleveres NHK i februar.

Etter en liten omvisning på anlegget og litt fotografering tok vi med tyskerne på en liten omvisning på det nye Opera-bygget. Her har Schindler 11 eller 12 heiser, hvor den største er kulishe-heisen, som når det gjelder gulvareal ikke var mer imponerende enn en bilheis, men det var 6 meter under taket. Ellers er jo også resten av Opera'n imponerende med bruk av masse treverk, aluminium og gulhvitt marmor.

Ett år på havet

Tor Erik Lundberg

**Portugal-Kanariøyene 27.
august til 25. november 2007**

I tidligere nummer av Heismontøren har du kunnet lese om heismontør Øivind Larsen og kona Heidi som har tatt seg et års permisjon for å krysse Atlanteren med egen seilbåt. I forrige nummer tok vi for oss Øivind og Heidis første etapper: Fredrikstad – Farsund – Skottland – Irland – Spania – Portugal. Foruten å ha kjørt på et vrak utenfor Afrika, har det ikke vært mer dramatiske opplevelser enn den de opplevde under stormen utenfor Portugal. (se forrige nummer av heismontøren)

Ut fra parets blogg kan man lese at paret var i Spania, Sevilla, i slutten av september.

Lørdag 6. oktober la de på vei ut mot Afrika. De seilte igjennom Gibraltarstredet og inn i Tanger, hvor de ble møtt av store tankskip og en afrikaner på gummimadrass med et digert smil som ropte «Welcome»!!

Dagen etter fortsatte turen i flott seilas nedover kysten i nydelig medvind. Etter at de kom til Spania og Portugal hadde de bare seilt dags-etapper. Derfor var det et stort sjokk å seile natta nedover Afrikakysten, uten lys fra noe sted. Ingen månelys, ikke lys fra land eller fra andre båter. De hadde bare kartplotteren og radaren å stole på.

Men vinden førte dem trygt videre til sagnomsuste Casablanca. Også her ble de tatt hjertelig imot med et »Insha>Allah, Welcome to Casablanca». Det viste seg å være en ganske moderne by med et myldrende folkeliv. De ble overrasket over shoppinggater og damer i trange jeans i et muslimsk land. Etter mange flotte steder og nye inntrykk, og noen dager med magebesvær og feber etter en matforgiftning, gikk ferden videre til Lanzarote. Etter fem dager på Lanzarote satte de seil mot Gran Canaria hvor

de skulle begynne å forberede turen over Atlanteren.

Den 25. november gikk startskuddet for ARC, Atlantic Rally for Cruisers. Dette er en organisert kryssing av Atlanteren sammen med 250 andre påmeldte båter.

Tiden frem til avreisen ble blant annet brukt til bunkring og proviantering, slik at de hadde noe å tære på i de tre ukene det tar å krysse Atlanteren. Alle båtene som deltar i ARC'n ble inspisert for at alt skulle være «i henhold». En lokal variant av heiskontrollen i følge Øivind.

Det ble også arrangert sikkerhetskurs, med blant annet drill på øvelse: «mann over bord» (...eller kvinne. Red. anm.).

Heismontøren ønsker Øivind og Heidi lykke til videre med ferden over Atlanteren.

Dette var kortversjonen, ønsker du å lese hele historien, klikk deg inn på www.rykogreis.eu

Cruise med Marine Elevators

Slitne KONE-montører - Jo-Are, Stian, Andre

Tor Erik Lundberg

Da Marine Elevators LLC nylig søkte etter «service engineers» for oppdrag på Cruiseskip var det tre Kone-montører som så muligheten til å reise ut i den store verden. Den 19. november satt Stian Lundberg (28), Jo Are Smestad (26) og Andre Nyborg (24) seg på flyet over dammen til sin nye oppdragsgiver i Florida.

Marine Elevators LLC er et datterselskap av Kone Marine i Finland, og de har kontorene sine i Ft. Lauderdale i Florida. Selskapet har 65-70 cruiseskip med til sammen 1500 heiser i sin portefølje. Hvert skip har et snitt på ca 25 heiser, hvor den lengste heisen har sytten stopp.

Ombord i skipene er det stort sett nyere Koneheiser i tillegg til noen fremmedfabrikat. (...for en Kone montør.) Det var satt krav til minimum fem års erfaring, gode skriftlige og muntlige engelskkunnskaper, grunnleggende dataferdigheter, evnen til å arbeide selvstendig samt lyst til å reise. Marine Elevators LLC utøver heisarbeid som bl.a. service, reparasjoner og skive-

KONE gutter på cruise sammen med nye kollegaer

og wireskift. I tillegg påtar de seg små og store moderniseringsjobber. Ved større moderniseringsjobber har det blitt leid inn underentreprenører.

De er sytten ansatte på skipet, hvorav åtte er serviceengineers. Alle er rekruttert fra Europa, hovedsakelig fra de nordiske landene. De fleste er ansatt på en treårs-kontrakt, slik som de tre Kone gutta. Kone Norge har i første omgang bare innvilget de tre permisjon frem til august 2008, deretter må de søke på ny.

Med dagens dollarkurs er det kanskje ikke årslønningen på \$ 52 000 som har lokket gutta til å ta jobben, selv om skattetrekket i Florida er på et «Frp-nivå». Overtid godtgjøres med \$ 40, og det er ikke uvanlig at det jobbes et par timer overtid hver dag. Vaktordningen er sju dager ombord og tre dager fri. Alle dager hvor de er ute får de diett, selv om de får mat ombord på båten. De får tre uker ferie med mulighet

til å opparbeide seg mer fri hvis de jobber på dager som Thanksgiving etc. Selskapet dekker en flyreise hjem i året, helseforsikring og tannlegeforsikring.

Hva HMS og sikkerhetskurs angår, vet de ennå ikke hva slags opplæring de vil få. Det er ingen tvil om at det er selve opplevelsen som er den store gulroten her, med muligheten for å komme til nye steder og treffe nye mennesker. Skipene går for det meste i Karibien og sør i Florida, men også i Alaska og på den amerikanske vestkysten.

De to første ukene får de dekket hotell-opphold og leiebil, slik at de har et sted å bo mens de prøver å finne seg til rette. De får også utbetalt et engangsbeløp på kroner \$ 11 000, som er ment som startkapital slik at de kan få seg et sted å bo og kjøpe seg en bil. Gutta vurderer å leie seg et hus sammen, da helst ved stran-

den som hør og bør når man bor i Florida. Prisen for leie av husly er fra \$ 1000 i måneden og oppover. For at de skal kunne kjøre bil i USA må de avlegge teoriprøve og ta ny oppkjøring.

Da Heismontøren pratet med gutta før de reiste, var de spent på hvordan dette skulle bli, og på hvordan de skulle komme til å trives «over there». Dersom de av en eller annen grunn skulle ville reise hjem igjen, er det mulig å bryte kontrakten før det er gått tre år.

Heismontøren ønsker gutta lykke til, og forventer å få et reisebrev i neste nummer.

Redaksjonen mottok et bilde fra første uke, og ut fra bildet å dømme så det ut til at de allerede hadde funnet seg godt til rette.

Nettsider: www.carnival.com

Ikke de første.

Av Tor Erik Lundberg

De er ikke de første norske heismontører som lar seg friste til å mønstre på et cruiseskip. Mange heismontører har fartstid, deriblant Pål Jerpeseth (37) som jobber i Reber. Pål seilte med SS Norway i 2 ½ år for rederiet NCC før han for fem år siden gikk tilbake til Reber i Oslo. Heismontøren har for anledningen tatt en prat med Pål.

Hvordan var lønnsbetingelsene dine den gangen?

Jeg husker ikke riktig hva vi fikk, men det ble vel noe av det samme som vi hadde her hjemme. Vi jobbet i ti uker og hadde ti uker fri.

Hvordan var din tid om bord på SS Norway?

Jeg hadde det toppers. Fikk mange venner og har fortsatt kontakt med dem ennå. Jeg savner livet på sjøen når jeg snakker med dem. Det skjedde noe hele tiden. Og alle de stedene jeg kom til...! – nei jeg liker ikke å prate om dette, får bare lyst til å reise ut igjen.

Hvilke råd vil du gi til de tre gutta fra KONE som nå reiser ut?

De må glemme at de er norske heismontører når de er der. Det er viktig å være sosiale. Sjekk opp de damene som mønstrer på samtidig med dere, for de er usikre på hva de går til og da kan man jo alltid trøste dem når de savner mor eller typen sin. ☺

Pål Jerpeseth Foto: Tor Erik Lundberg

Vi søker etter heismontører
for service/montasje
i Oslo og omland

**A/s MELBYE
HEISSERVICE**

AS Melbye Heisservice
PB 212 ØKERN
0510 OSLO

tlf: 22 64 11 64
mob: 907 87 248
www.melbyeheis.no

Tilbake til start?

- En pamflett om norske arbeiderbevegelse 1907-2007

Geir Løkke

Historikeren Harald Berntsen hadde offisiell boklansering i Oslo i midten av november.

Veldig mange av HMFs medlemmer har gjennom tidene hørt ham på diverse kurs i HMF og EL&IT sin regi.

Harald Berntsen er en historiker hjemmehørende i og aktiv på den radikale venstresiden i Norge. Han har før den siste boka, utgitt:

- Staurberaren: Per Borten (2007)
- Statsministerkuppet: Gerhardsen mot Nygaardsvold: en politisk thriller om maktkampen i mai-junidagene 1945 som skulle endre Norge (2006)
- Fagbevegelsens grunnlag og historie (2004)
- Bukken til havresekken: den bedrøvelige historien om Den norske fagorganisasjons pensjonskasse (2002)
- Ut: fra en oppvekst i forrige århundre (2001)
- Universitetet i samfunnet (2001)
- O: Fra sekstienere til sekstiåttene (1999)
- Det lange friminuttet: et essay om ungdom i 1960-åra (1998)
- To liv – én skjebne: Viggo Hansteen og Rolf Wickstrøm (1995)
- Hvem bygde landet – for hvem? Norsk bygningsindustriarbeiderforbund fra gjenreisning til krise 1945–1988, med Lill-Ann Jensen (1993)
- I malstrømmen: Johan Nygaardsvold 1879–1952 (1991)
- Fagorganisasjonens høyskole: Sørmarka 1939–1989 (1989)
- 100 år med Folkets hus (1987)
- Borgerskapet og fascismen: de borgerlige samfunns utvikling fra den klassiske liberalisme til våre dager, med Reinhard Kühnl (1974)

«Tilbake til start? En pamflett om norske arbeiderbevegelse 1907-2007» er en god start for den som vil vite mer om arbeiderbevegelsens historie i Norge. Og siden arbeiderbevegelsen har hatt en så stor innvirkning på det

norske samfunn, blir man også godt skodd når det gjelder norsk historie de siste 100 år.

Arbeiderbevegelsen startet uten kollektive avtaler. NHO og høyrekreftene jobber nå for at de kollektive avtaler skal erstattes med lokale og personlige avtaler – «Tilbake til start». Og året 1907 var en naturlig begynnelse på ei historiebok / -pamflett om arbeiderbevegelsens historie. 1907 var det året Norge fikk sin første kollektive avtale; Verkstedsoverenskomsten.

Sammenligner Frp med Quisling

Berntsen skriver i boka at «For Frp har sentraliserte lønnsforhandlinger lenge vært det de er for NHO, en ordning som har overlevd seg selv. (...) Da Nasjonal Samling blei danna i 1933, gikk Føreren, Vidkun Quisling, straks inn for å erstatte sentrale lønnsoppgjør med desentraliserte,»

Forfatteren tar også oppgjør med bruken av massearbeidsløshet som økonomisk og politisk virkemiddel, som skjøt for alvor fart under Gro Harlem Brundtland i 1987. Og tidligere LO-leder Yngve Hågensen, som skrev under på at det var nødvendig med en ledighet på 3,5 prosent for å hindre massearbeidsløshet, får også sitt pass påskrevet.

Boka er like lettlest som vi alle har opplevd Harald sine historieforedrag som «letthørt». Dette er ei bok som absolutt kan anbefales! – det være seg for egen lesing, eller som julegave. Løp og kjøp!

Tittel: Tilbake til start?

Forfatter: Harald Berntsen

Pris: 229,-

Sideantall: 272

Innbinding: Heftet

Målform: bm

ISBN: 9788203193071

Utgivelsesår: 2007

Harald Berntsen Foto: Geir Løkke

Tariffpolitisk uttalelse fra EL&ITs landstyremøte

Ved inngangen til tariffoppgjøret 2008 er det en sak som skiller seg ut i betydning og størrelse; kampen for forsvar av AFP.

Som en følge av innføring av ny folketrygd skal AFP-ordningen tilpasses. Det er et ufravikelig krav at denne tilpassingen ikke innebærer en svekkelse av dagens ordning, hvor hovedprinsippet er at ingen skal tape framtidig pensjon ved å gå av med AFP. Den nye reformen står i sterk kontrast til dagens ordning ved at den bygger på det motsatte prinsippet – at man skal tape ved å gå av tidlig. Dette er fullstendig uakseptabelt. AFP-pensjonen må derfor sikre økte ytelser som kompenserer for konsekvensene av pensjonsreformen i henhold til våre konkrete krav. Om det skal være mulig å finansiere AFP, er det uforenlig med at det innføres en flat utbetaling. Vi advarer regjeringen mot å fremme endringer i pensjonsreformen før tariffoppgjøret er i havn og som gjør det umulig å få gjennomslag for våre krav til AFP. Denne saken skal avgjøres i tariffoppgjøret.

AFP-ordningen er forhandlet av partene i arbeidslivet sammen med myndighetene. Da LO-kongressens flertall valgte å støtte hovedlinjene i ny folketrygd var det med den klare forutsetningen av at AFP-ordningen skulle videreføres. De forslag som hittil har vært fremmet ivaretar på ingen måte kongressens forutsetninger. Framtidige AFP-pensjonister skal ha en ytelse minst på dagens nivå. Alt annet er en krigserklæring mot en samla fagbevegelse.

Vi krever:

- at AFP-tillegget skal utformes slik at de som ikke har arbeidsinntekt etter
- avgang som AFP-pensjonist skal ha en pensjon på dagens nivå livet ut, og at
- AFP-tillegget må gi samme livsvarige pensjon som om du hadde fortsatt i jobb fram til ordinær pensjonsalder.
- at AFP-tillegget skal heves når det er nødvendig for å kompensere for eventuelle framtidige levealderjusteringer.

- at de spesielle skattefordeler som AFP-pensjonister har i dag skal videreføres.
- at AFP skal kompensere den framtidige folketrygdens manglende lønnsregulering.
- Deltidsarbeidende og andre med gjennomsnittlig årslønn under 4,3 G i 40 år må sikres minst like gode muligheter til å benytte AFP som i dagens ordninger.

Endringer i ordningen skal forhandles som en del av tariffoppgjøret. AFP-ordningen er en tariffbestemmelse og kan kun endres gjennom forhandlinger mellom partene. Fagbevegelsens samla styrke må settes inn for å vinne fram i denne kampen, og medlemmene må få anledning til å delta i uravstemning om resultatet.

For EL & IT Forbundet betyr dette at oppgjøret i 2008 må gjennomføres samordnet. 13. desember 2007

Kampen mot sosial dumping fortsetter. I stadig flere bransjer avdekkes grov utnyttelse av utenlandske arbeidere. Disse forholdene er ofte nær knyttet til økonomisk kriminalitet. Tiltak for å slå tilbake denne utviklingen må utformes både gjennom lov og avtaleverk. I den enkelte virksomhet er det viktig at de tillitsvalgte har innflytelse på spørsmål som faste ansettelser i forhold til innleie, omfang av innleie og innsyn i lønnsforhold hos innleide.

Krav som styrker de tillitsvalgtes mulighet til å avdekke og bekjempe slike forhold må også reises i et samordnet oppgjør.

Vi krever:

- at innleie og bortsetting av arbeid skal foregå på tarifferte vilkår.
- at inn- og utleie skal avtales med de tillitsvalgte før det iverksettes.
- at partene sammen henvender seg til myndighetene med krav om at de tillitsvalgte får full innsynsrett, også hos underentreprenører og at denne innsynsretten ikke begrenses av for sterk taushetsplikt. Videre at hovedentreprenør/opplegsgiver gjøres ansvarlig for at alle underentreprenører betaler skatt og avgifter og følger øvrig lovverk.

- at det innføres strengere regler og autorisasjonsordninger for privat arbeidsformidling og vikarbyråer.

Den store forskjellsutviklingen i Norge er en stor utfordring for fagbevegelsen. Vi kan ikke lengre godta en slik ensidig retning til fordel for kapitalinteressene. Utviklingen de siste årene viser for eksempel at eierinntektene har økt med 170 prosent, mens arbeidstakernes lønninger bare har økt med 70 prosent. Dette skjer samtidig som arbeidstakerne opplever et stadig mer brutalisert arbeidsliv hvor kravene til ytelse er steinharde. Samtidig har argumentene vært moderate oppgjør for å sikre arbeidsplassene. Resultatet har blitt noe helt annet. Angrep på avtaleverkene, oppsplitting, utvalg, outsourcing og mer utrygge arbeidsplasser.

En vesentlig del av lønnsveksten må komme som et generelt tillegg. Sentralt avtalte lønnstillegg bidrar til å hindre større forskjeller. I en tid da økonomien går så det suser, samtidig som forskjellene mellom inntekt fra arbeid og kapital øker, er det viktig med betydelige sentrale tillegg.

På tross av flere år med spesielle lavtlønnstillegg og fokus på likelønn, er det fortsatt store lønnsforskjeller mellom kvinner og menn. Det er fortsatt behov for særskilte lavtlønnstillegg, men det er behov for å finne frem til modeller for slike tillegg som er mer treffsikre enn de som har vært benyttet de siste åra. Særskilte tillegg til alle under et visst lønnsnivå uavhengig av overenskomstgjennomsnitt, kan være en slik modell.

For å styrke rekrutteringen og fagstautusen til våre bransjer er det også viktig å få hevet lønnen til lærlinger. Ved et samordnet oppgjør ligger det godt til rette for å finne slike løsninger.

Sjøl om behovet for en felles kamp for AFP gjør det nødvendig med et samordnet oppgjør, er det et stort behov for forhandlinger og revisjon innenfor den enkelte overenskomst. Oppgjøret bør derfor legges opp slik at det gis mulighet for forbundsvis tilpassninger.

Nederlag for fagbevegelsen i EU

Espen Laukeland, Klassekampen

- Dette vil legge et hardt press på svenske lønninger og den svenske arbeidsretten, sier Eva-Britt Svensson etter at EF-domstolen i går felte sin dom i Vaxholm-saken.

For svensk fagbevegelse var det en dystre dom som 18 desember ble presentert av EF-domstolen i Luxembourg. I det som har blitt en symbolsak i kampen mot sosial dumping, gikk fagbevegelsen i går på et sviende nederlag.

Dommen er den første i sitt slag og vil få store konsekvenser.

- Denne dommen er veldig, veldig dramatisk.

Slik karakteriserer Eva-Britt Svensson dommen fra EF-domstolen overfor Klassekampen. Svensson er medlem av EU-parlamentet for svenske Vänsterpartiet, og har fulgt Vaxholm-saken, som også er diskutert i EU-parlamentet.

Svenske kollektivavtalters stilling har stått opp mot EUs prinsipp om «fri flyt av tjenester og fri etableringsrett». Følgende spørsmål har stått i sentrum: Kan fagbevegelsen og regjeringen i Sverige kreve at utenlandske arbeidere skal lønnes etter svensk tariff når de jobber i Sverige? Kan svensk fagbevegelse ta i bruk avtalefestede aksjonsformer som blokadevåpenet i slike konflikter?

EF-domstolen er klar i sin dom: «Aksjoner i form av en blokade utgjør en inngripen i friheten til å tilby tjenester, som i dette tilfellet ikke er begrunnet i hensynet til den allmenne interesse om å beskytte arbeidstakerne». Svensk fagbevegelses blokade for å sikre svenske lønns- og arbeidsvilkår i bygda Vaxholm var ifølge domstolen ulovlig.

Blokader

Saken startet i mai 2004, da det latviske selskapet Laval un Partneri vant et anbud om å pusse opp en skole i bygda Vaxholm utenfor Stockholm. Samtidig var selskapet i gang med et annet byggeoppdrag i Djursholm. Sel-

skapet brukte bygningsarbeidere fra Latvia, som jobbet for en lønn langt under vanlig lønn for svenske bygningsarbeidere.

Det svenske bygningsarbeiderforbundet Byggnads krevde svensk tariffavtale for de latviske bygningsarbeiderne. Det latviske selskapet viste til at det allerede hadde en tariffavtale med sine ansatte i Latvia, og avviste kravet fra Byggnads.

Byggnads svarte med å blokkere byggeplassen i Vaxholm, mens forbundets medlemmer i Djursholm ble tatt ut i sympatistreik. I tillegg avbrøt medlemmer av det svenske elektrikerforbundet avbrøt elektriske installasjoner som en sympatiaksjon, mens Transportarbeiderforbundet fulgte opp med å hindre leveranser til byggeplassene. Blokaden endte med at selskapet gikk konkurs.

For retten

Laval un Partneri svarte med å stevne Byggnads for retten med krav om at forbundet skulle bli dømt for ulovlig bruk av kampmidler. Byggnads fikk først støtte i svensk rett, før saken ble sendt videre til EF-domstolen.

Saken har fått stor oppmerksomhet over hele EU. Den latviske regjeringen ga full støtte til Laval un Partneri, mens den svenske regjeringen støttet opp om Byggnads. Den latviske regjeringen hevdet på sin side at blokaden var i strid med EU-retten, mens dette ble avvist av svenskene.

Siden den gang har saken splittet EU. EU-kommisjonen har ikke overraskende gitt full støtte til Laval, sammen med europeiske arbeidsgivere og de baltiske EU-landene. Europeisk fagbevegelse har gitt sin støtte til svensk fagbevegelse, sammen med en rekke EU-land, deriblant Norge.

EU-kommisjonen har gått hardt ut mot svensk fagbevegelse. Kommisjonen har hevdet at kravet om at svenske tariffavtaler skal gjelde for alle som arbeider i Sverige utgjør et hinder for den frie flyten. I sentrum for striden står EU-traktatens artikkel 49 om fri flyt av tje-

nester, der det slås fast at det eksisterer fri etableringsrett.

Konsekvenser

Mens arbeidsgiverorganisasjonen Svensk Näringsliv i går jublet over dommen fra EF-domstolen, frykter svensk fagbevegelse for konsekvensene av dommen.

- Denne dommen vil få store konsekvenser, sier Eva-Britt Svensson til Klassekampen før hun fortsetter:

- Dette vil legge et hardt press på svenske lønninger og den svenske arbeidsretten.

Svensson viser til at svensk LO i sin tid anbefalte svensk medlemskap i EU, blant annet på bakgrunn av at det ble sagt at den svenske arbeidsmarkedsmodellen fortsatt skulle gjelde.

LO bør nå ta konsekvensene av denne dommen og revurdere sitt syn på det svenske EU-medlemskapet, sier Svensson.

Svensk LO reagerte på dommen med et krav om at den svenske loven for utstasjonering må endres.

- Hvis ikke den svenske loven blir forandret, vil svenske og utenlandske virksomheter få ulike vilkår i det svenske arbeidsmarkedet, noe som åpner for forverring, uttaler svensk LOs leder Wanja Lundby-Wedin i en pressemelding.

Kampmidler

Ifølge svensk arbeidsrett skal svensk tariff gjelde i Sverige, og fagbevegelsen har rett til å ta i bruk kollektive kampmidler som blokader for å sikre dette. I EU-retten er dette omstridt, og dommen fra EF-domstolen vil ha store konsekvenser, ikke minst for EU-landene Sverige og Danmark.

I motsetning til de fleste EU-land har ikke Sverige og Danmark innført offentlig minstelønn. I disse landene defineres det gjennom tariffavtaler hva som er akseptabel minstelønn.

I dommen fra EF-domstolen heter det at kollektive kampmidler kan bli tatt i

bruk i striden mot sosial dumping, og at slike midler i seg selv ikke utgjør en urettmessig begrensning av den frie flyten.

Samtidig slås det fast at slike kampmidler ikke kan brukes til å tvinge et selskap til å gå inn i lønnsforhandlinger når utfallet er uklart, slik EF-domstolen mener det er i Sverige. I dommen heter det at «kollektive kamphandlinger kan ikke begrunnes med henvisning til tvingende allmenne hensyn om å beskytte arbeidstakerne, når lønnsforhandlingene [...] inngår i en nasjonal kontekst, kjennetegnet av at det ikke finnes bestemmelser av noen som helst art».

*Artikkelen stod i Klassekampen
19.12.2007*

Vaxholm-saken

- Under oppussingen av en skole i Vaxholm utenfor Stockholm leide firmaet Laval un Partneri inn latviske arbeidere til 80 kroner timen, mens svenske fagarbeidere i bygningsbransjen tjener mellom 130 og 145 kroner.
- De latviske arbeiderne gikk på latvisk tariffavtale.
- Fagforbundet Byggnads krevde svensk tariffavtale med utleiefirmaet, mens bedriften hevdet det måtte holde at de hadde inngått tariffavtale med det latviske bygningsarbeiderforbundet.
- Byggnads gikk til boikott. Andre forbund fulgte opp med sympatiboikottaksjoner.
- Saken er nå behandlet i EF-domstolen i Luxemburg, etter at den svenske arbeidsdomstolen ba om hjelp i striden om hvilke virkemidler som tillates i kampen mot sosial dumping. I dommen fra EF-domstolen står det at «Aksjoner i form av en blokade utgjør en inngripen i friheten til å tilby tjenester, som i dette tilfellet ikke er begrunnet i hensynet til den allmenne interesse om å beskytte arbeidstakerne.»

«Vaktskifte»

Knut Olav Bakke, som i forbundet bl.a. har hatt Heisoverenskomsten som ansvarsområde, går av med pensjon som 62-åring i mai. Samarbeidet startet ved tariffforhandlingene i '92, og hans oppgave kan vel sies å ha vært «vår mann» i forbundet når det gjelder overenskomstarbeid, en oppgave han, sett fra vår side, har løst godt.

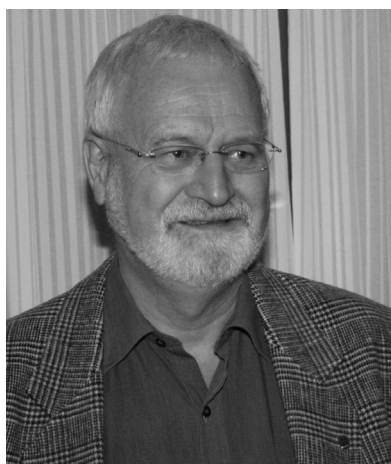
Knut Olav kan fortelle at han ikke har masse ugjort på hobbyfronten, men regner med at det ikke skal være noe problem å få tida som pensjonist til å gå. Som ukependler har han vært en del borte, så kjerring, unger og barnebarn vil nå få mer av ham. Han kan også fortelle at han er glad i å gå i fjellet, og at det nå finnes en kjangs for at det blir en ekstra tur eller to.

I og med at mannen nå går av, hadde redaksjonen et håp om at han nå kunne ta bladet fra munnen og øse eder og galle over en kranglete, sær og vanskelig forning. Men den gang ei. Knut Olav kunne fortelle at det er vanlig, når han på forespørsel ramser opp alle de 7-8 overenskomstene han har fingra sine borte i, at folk sier «stakkars deg» når han kommer til Heis. Da kan han fortelle dem at Heis er det tariffområdet som har vært enklest å jobbe med.

«Heismontørene har vært en gruppe som det har vært greit å forholde seg til, og jeg føler at det, uavhengig av enkelte ue-nigheter og konfrontasjoner, har eksistert en gjensidig respekt. Dessuten har det vært ganske unikt å ha hatt anledning til å sitte i forhandlinger uten redsel for å strekke strikken for langt, og dermed risikere brudd. Med en så sterk og samlet forening i ryggen har brudd i forhandlingene aldri vært noe problem.»

Han legger også til det faktum at, i motsetning til hva folk tror, så har Heismontøra så lenge han har vært med ikke streika eller aksjonert for lønn. Det er et faktum som også gjør foreninga ganske unik.

Knut Olavs plass blir nå tatt over av Jan Aasarmoen.

Knut Olav Bakke

Jan Aasarmoen er 50 år, utdanna elektriker og bor på Kolbotn sør for Oslo. Han har jobba som forbundssekretær i EL & IT siden 1995, og arbeidsfeltet hans har til nå vært LOK-avtalen (Landsoverenskomsten for elektrofagene). Dette er en overenskomst som Jan mener er veldig lik Heisoverenskomsten, men at det jo også er ting som er forskjellig. Han tenker da først og fremst på at Heis er en mindre og tettere sammensveisa gruppe. Jan legger til at han gleder seg til ta fatt på arbeidet med overenskomsten vår.

HMF ønsker Jan velkommen og Knut Olav alt godt i sin nye tilværelse og takker ham for år med godt samarbeid!

Jan Aasarmoen

Heiscupen 2007

Geir Løkke

Stedet var Oslo. Selve det idrettslige foregikk på Manglerud, mens banketten blei holdt på hotell Opera.

Resultatlista:

- 1 – Kone 1
- 2 – NorHeisTek
- 3 – Reber Oslo 1
- 4 – Thyssen 1
- 5 – Ribe Heis
- 6 – Otis 1
- 7 – Euroheis
- 8 – Kone 2
- 9 – Trønderheis
- 10 – Otis 2

- 11 – Systembolaget
- 12 – Pampas
- 13 – Reber Oslo 2
- 14 – Stavanger
- 15 – Stahl
- 16 – HK-service

Årets keeper: Magne Sæther

Årets kjemper: Rune Larsen

Årets toppskårer: Petter Hasle Skauge

Årets profil: Petra Neske

Kone 1 – Årets vinnere av Heiscupen.

Daglig leder i Euroheis as, Terje Pettersen, gjorde en god jobb som kveldens toastmaster

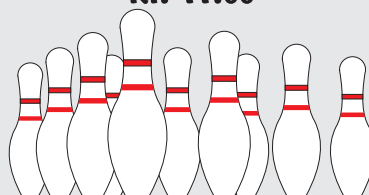
Kveldens underholdning stod GT-Sara for. 83-åringen klarte seg bra på scenen, tross et katastrofalt dårlig lydanlegg på Hotell Opera. Hun kan for øvrig også treffes på nettet. gtsara.com

Fritidsaktiviteter for HMF-medlemmer

Aktiviteter i Oslo

Bowling

og sosialt samvær for
HMF-pensjonister
hver mandag
kl. 11.00

på Veitvetsenteret i Oslo
Spørsmål?
Kontakt Jan, tlf: 64 93 24 81

Aktiviteter i Østfold

SVØMMING

hver torsdag kl. 19.00
for HMF-medlemmer

Kongstenhallen
i Fredrikstad

Svømming, badstue,
prat og kaffe i kantine

Ved spørsmål:

Hans Henrik Staaf 951 91 553

INNEBANDY

hver onsdag kl. 15.30
for HMF-medlemmer

Kråkerøy
Ungdomsskole
- Fredrikstad

Ta med
innebandykølle

Ved spørsmål:

Hans Henrik Staaf 951 91 553

fra SJAKTA:

Navn: Tor Andreas Moen
Klubb: Reber
Bosted: Skien
Stilling: Heismontør,
Hovedtillitsvalgt på Reber
Alder: 53 år

Av Tor Erik Lundberg

Heismontøren har denne gangen tatt en prat med hovedtillitsvalgt på Reber, Tor Moen fra Skien. Tor har i årenes løp hatt flere verv, og han har et stort engasjement for klubb- og foreningsarbeid. Forut for å være engasjert i tillitsmannsarbeid, så har han blant annet et talent som trommeslager i et brassband. Da Heismontøren tar kontakt med han en kveld, har han nylig kommet hjem til Skien etter et møte i Oslo.

Hvor lenge har du jobbet i Reber?
Siden 1982, jeg har vært i Reber i 25 år nå.

Har du jobbet andre steder før du begynte i Reber?

Min første yrkeserfaring var som linjearbeider på e-verket. Siden begynte jeg i elektrikerlæra hos Auensens Elektriske i Skien. Jeg var ansatt en periode hos AC-elektro og var med på bygging av den siste nye papirmaskinen PM7 på Unionen i Skien, som nå er nedlagt. Eller så har jeg jobbet som kranmontør (Demag) i Jonas Dahl A/S i to år og vært utleid til NEBB (nå ABB) som tavlemontør. For det meste høyspenttavler, men også industri og skipstavler.

I 1978 jobbet jeg et år i Nordsjøen som elektriker. Vi bygde hotellet på Tanken (Ekofisk-senter), senere på et oljefelt som heter Eldfisk. Vi hadde forlegning på Alexander Kielland. Jeg reiste hjem før påsken. Kort tid etter at vi kom hjem, var ulykken der hele plattformen veltet et faktum. Jeg mistet mange arbeidskamerater i den ulykken, der til sammen 123 av de 212 ombord omkom.

Etter Nordsjøen jobbet jeg noen år som elektriker igjen, før jeg i 1982 begynte som hjelper i heisfaget.

Reportasjen heter fra sjakta, får du selv mulighet til å jobbe i sjakta?

Ja, jeg har ei halv rute som jeg prøver å holde liv i, og det klarer jeg stort sett. Jeg har fått litt mer hjelp etter at jeg overtok vervet som hovedtillitsmann.

Hvilke verv har du hatt i klubb og forening forut for vervet som hovedtillitsmann?

Jeg har jo drevet med tillitsmannsarbeid siden jeg begynte i elektrikerfaget, også mens jeg jobbet i Nordsjøen. I heis har jeg mange år i styret

i foreninga og jeg var nestleder under Robert Ellingsen. Nå er jeg sekretær, et verv som jeg deler med Bjørn Tore. Jeg sitter også i representantskapet i Vestfold/Telemark EL og IT.

Eller så har jeg vært foreningsformann i Vestfold/Telemark-avdelinga, tillitsmann i Skien og hovedverneombud i Reber. Jeg var det første hovedverneombudet i Reber. Det var jeg i fem år, de to siste var på heltid. Dette hadde mye med opprydding av asbest i bransjen å gjøre.

Hva er det som engasjerer deg mest i klubb og foreningsarbeid?

Det å kjempe mot høyredreiningen i samfunnet og å kjempe for den kollektive tankegangen.

Etter min mening er fagbevegelsen en avgjørende faktor for å ivareta demokratiet i samfunnet. Vi er den eneste organiserte gruppe som kan sette makt bak krava og direkte påvirke samfunnsutviklingen. Vi er med på å hindre at klasseforskjellene i samfunnet øker.

Hvis vi skal bruke de store bokstavene kan vi si at det politiske Norge består av folk uten mye yrkeserfaring sammen med media og byråkrater. Hvem av oss stemte for privatiseringen av E-verka, Statoil, Telenor, Veivesenet, NSB, skyhøye lederlønninger, opsjoner og så videre?

Den frustrasjon som oppstår blant folk flest fører til at de stemmer på FRP, som de oppfatter som det eneste parti som er i opposisjon til den politikk som føres. Men å stemme Frp fører til mer høyrepolitikk og ikke mindre. Frp er som kjent mot fagforeninger og ønsker blant annet individuelle lønnsavtaler.

Når ble du engasjert i tillitsmannsarbeid første gang?

Det var etter jeg var ferdig med læretida. Men mye av engasjementet ble nok formet av de historiene faren min fortalte. Når faren min var guttunge var han øyevitne til "Menstadslaget". Faren hans var fagarbeider og tillitsmann hos "Krogh" i Skien. Han fikk sparken da han krevde høyere lønn for bokbinderne. Dette førte til at han måtte starte egen virksomhet, og faren min og brødrene hans gikk glipp av det meste av skolegangen da de måtte hjelpe til på verkstedet hjemme.

Hva tror du blir de største utfordringene til foreninga i tiden fremover?

Det er to ting. Det er å få ungdommen til å engasjere seg i klubb og foreningsarbeid. Det andre er å jobbe mot andre land som Danmark og Sverige, og "eksportere" den måten vi driver foreningsarbeid på, ellers vil deres forhold komme til oss. Kanskje vil vi få forhold som det er i Sverige, hvor vi har fått høre at det blant annet selges servicekontrakter til 40 kroner stykke.

Hva tror du om utviklinga i forhold til sosial dumping og angrep på fagbrevet vårt som vi nylig har sett tilfelle av?

HMF klarer ikke å stoppe sosial dumping alene. Fagbevegelsen må jobbe for å presse regjeringa til å reservere seg mot tjenstedirektivet. Aksepterer man tjenstedirektivet, så godtar man sosial dumping. Når det gjelder fagbrevet får vi håpe at regningen på 15 mrd. i byggebransjen for dårlig fagmessig arbeid vil øke forståelsen for krav om at fagarbeidere og fagbrev igjen blir en betingelse. (15 mrd. er tall fra NRK/TV2, Red.)

Er du samfunnsengasjert på andre måter enn gjennom fagforeningsarbeid?

Jeg er ikke medlem av noe politisk parti. Jeg har valgt å bruke tiden min på fagbevegelsen. Det tar mye tid. Du kan legge på fire timer i reise, tur-retur, på alt jeg er med på av møter i Oslo.

Hva bedriver du tiden med når du ikke skrur heis eller er i forhandlinger med bedriften?

Vi har en skau eiendom i familien som ligger i nabokommunen, så min fritid går med til jakt, hogge tømmer og å drive eiendommen. Jeg er nylig ferdig med å bygge en hytte, og nå har jeg kjøpt meg en 12 tons gravemaskin, så nå blir det veibygging i de nærmeste årene. Etter at de 3 døtrene mine flyttet ut av heimen er vi bare 11 igjen. Kona, jeg og 9 bevere i fryseren. Fordelen med frosne kjøledyr er at du trenger verken å fore eller gå tur med dem.

Du skjønner, det er et helvete å få de og det gidder jeg ikke begynne på om vinteren. Dessuten er sommeren alltid for kort.

Jeg er også med i et Brassband, hvor jeg spiller slagverk. Jeg har gått i 17. mai tog siden jeg var 12 år. Nå har vi blitt en guttegjeng med en gjennomsnittsalder på 60 år. Det er dårlig med rekruttering. Får håpe vi er bedre til å rekruttere folk til foreningsstyret enn det vi har vært i korpset.

Jeg har vært aktiv fotballspiller fra jeg var 14 til 35. Etter at kneledd og anklar begynte å "klage," prøver jeg å holde meg i form sammen med noen kamerater når jeg har tid.

Hvor lenge tror du Odd kommer til å være i Adeccoligaen

Sist de rykket ned så var de ute i 9-10 år. Jeg håper det holder med ett år denne gangen. Det er mange talenter i området, men ledelsen i Odd er ikke flinke nok til å utvikle spillerne. Solle satt bare på reservebenken i Odd, men Rosenborg og landslaget kunne bruke'n. Det er som i heisbransjen. Gutane gjør en god jobb. Det er verre med ledelsen.

Jeg har vært på alle Odds hjemmekamper i år, uten at det har hjulpet ☹.

Verv i Heismontørenes Fagforening per 14.12.07

Styret

Verv	Periode	Navn	Telefon privat	Mobil/tlf	E-post
Leder	06 - 08	Rune Larsen	67 56 1452	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Nestleder	07 - 09	Espen Milli	21 92 13 02	902 07 501	espen.milli@chello.no
Nestleder/studieleder	07 - 09	Per Arne Jensen Salo	22 68 99 47	918 53 408	per.arne.salo@heis.no
Sekretær	07 - 09	Tor Moen	35 53 67 03	909 16 330	tor.moen@heis.no
Kasserer	07 - 09	Michael Berggren		481 00 112	kasserer@heis.no
Lærlingerepresentant	07 - 09	Linn Kamilla Linberg	469 13 131		kamillalinberg@hotmail.com
1. styremedlem	07 - 09	Roar Enerly	22 15 52 78	916 34 682	roar.enerly@heis.no
2. styremedlem	06 - 08	Jan Erik Brurberg Olsen		918 77 131	jan.erik.brurberg.olsen@heis.no
3. styremedlem	07 - 09	Roar Strand		951 92 117	trondheim@heis.no
4. styremedlem	07 - 09	Vidar Holm	63 879 793	970 62 663	vidar.holm@heis.no
1. vararepresentant	07 - 09	Even Thorstad	63 90 25 38	951 91 570	even.thorstad@heis.no
2. vararepresentant	06 - 08	Thomas Skoglund		922 30 888	tskogl@broadpark.no
3. vararepresentant	07 - 09	Dag Thoresen	69 30 83 44	971 80 520	dag.thoresen@broadpark.no
4. vararepresentant	07 - 09	David R. Andersen		480 06 131	david.andersen@heis.no
5. vararepresentant	07 - 09	Gaute Finstad	72 83 41 75	915 12 935	hms@heis.no

Andre verv

Medl.reg.	–	Kjell Berntzen	22 28 3760	905 51 422	kjell.berntzen@heis.no
Akkordkontrollør	07 - 09	Ole William Pedersen		900 32 478	
HMS-ansvarlig	07 - 09	Gaute Finstad	72 83 41 75	915 12 935	hms@heis.no
Lærlingsansvarlig	07 - 09	David R. Andersen		480 06 131	david.andersen@heis.no
Redaktør/nettansvar	07 - 09	Geir Eigil Løkke	22 75 00 85	908 77 082	geir.lokke@heis.no
Sekretær	–	Bjørn Tore Egeberg			bjorn.tore@heis.no
Landsstyreprerentant		Terje Skog		908 77 069	terje@elogitoo.no

Avdelinger

Bergen	07 - 09	Tore Hansen	56 14 05 67	915 95 397	tore.69@hotmail.com
Drammen	06 - 08	Tommy Hansen		911 14 906	tommy_husaberg@hotmail.com
Hedmark/Oppland	07 - 09	Lasse Aga	62 53 57 70	901 51 334	laga@broadpark.no
Kristiansand	05 - 07	Vidar Johanson			
Møre og Romsdal	07 - 09	Joar Vadset		992 42 811	jovadset@online.no
Nord-Norge	06 - 08	Jan Wahlgren		951 91 583	jab-wa@online.no
Oslo	06 - 08	Rune Larsen	67 561 452	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Stavanger	07 - 09	Jan Refsnes	51 667 804	918 72 686	janrefsn@online.no
Trondheim	06 - 08	Roar Strand		951 92 117	trondheim@heis.no
Vestfold/Telemark	07 - 09	Terje Haugen		917 46 885	terje.haugen@c2i.net
Østfold	07 - 09	Tor Erik Lundberg		951 91 560	torerl@online.no

Klubber

Otis	Hovedtill.	Thomas Skoglund		922 30 888	tskogl@broadpark.no
Otis	Oslo	Tommy Rønning		901 11 690	tommymr3@online.no
Euroheis	Oslo	Frode Stokke	22 29 10 90	975 61 580	eirstokk@online.no
Kone	Norge	Roar Enerly		916 34 682	roar.enerly@heis.no
Melbye	Oslo	Terje Amundsen		952 28 775	ter-amu@online.no
Reber Schindler	Hovedtill.	Tor Moen	35 53 67 03	909 16 330	tor.moen@heis.no
Reber Schindler	Oslo	Even Thorstad	63 90 25 38	951 91 570	even.thorstad@heis.no
Stahl	Oslo	Espen Milli	21 92 13 02	902 07 501	espen.milli@chello.no
Stahl	Bergen	Tore Hansen	56 14 05 67	915 95 397	tore.69@hotmail.com
Thyssen	Oslo	Vidar Holm	63 879 793	970 62 663	vidar.holm@heis.no
Ribe	Oslo	Bjørn Gundersen		957 98 987	
HK Service	Bergen	Kenneth Andberg		959 86 255	kenneth.andberg@hjemme.no
Ing Stein Knutsen	Bergen	Yngve Larsen		992 56 725	ynglar@online.no
Heis-Tek	Bergen				
Heis-Tek	Oslo	Terje Gundersen		909 47 048	t-gund@online.no
Heis-Tek	Tromsø	Tore Olsen		900 30 576	toreolsen74@yahoo.com
Sanne Spesialheiser	Ålesund	Johan Vasstrand		975 61 900	
Uniheis	Oslo	Eivind Søreide Solsvik		982 30 870	djwoo@healthyboy.no
Norheis	Oslo	Jonny Ødegaard		952 98 601	jonny@norheis.no

Avdeling

Oslo	Adresse	Tlf.kontor	telefaks	E-post
Bergen	Schweigaardsgt 34 f, 0191 Oslo	22 17 45 50	22 17 45 53	heis@heis.no
Trondheim	Kalfarv. 71, 5018 Bergen	55 368766	55 36 55 77	bergen@heis.no
Stavanger	Postboks 9254,7424 Trondheim	72 848390	72 84 83 90	trondheim@heis.no
Kone	Lagårdsvei 124, 4011 Stavanger	51 840460		janrefsn@online.no
Thyssen	c/o HMF			koneklubben@heis.no
	c/o HMF			tke.klubb@thyssenkrupp.no